

PARIKANNIEMEN

KONTTI

3/2024

PÄIVI HAMARUS:
Voiko kiusaamisen
saada oikeasti
loppumaan s. 6

JOUNI SIIPIÄ:
Miten hyvä tiimi
rakennetaan s. 8

HELENA OIKARINEN-JABAI
Leikki luo tienavauksia
kohtaamisille s. 18

JOONA TOIVIO:
"Tärkeintä on vapaus olla
oma itsensä"

s. 10

Parikanniemen uusi hartauskirja on kulttuuriteko

Parikanniemen oma hartauskirja *Luoja meitä kantaa* julkaistiin Saaren kirkon orpokotijuhlilla lauantaina 17.8.2024. Kirjassa on 46 kirjoittajaa, joista paikalla oli noin 30.

Uukuniemeläinen herätysliike ja sen perintöä vaalivat Parikanniemisäätiö sekä Parikanniemen Ystävät ry ovat alusta asti olleet kirjan liikkeitä. **Helena Konttisesta** kertova **K. K. Sarlinin** *Eräs meidän ajan profeetta* oli liikkeen ensimmäinen merkkiteos, ja sen jälkeen on kirjojen muotoon tallennettu niin liikkeen historiaa, teologiaa, toimintaa kuin henkilökuvia vuosikymmenien ajalta. Viime vuosina Parikanniemen ystävät ry on julkaissut uusia tai uusintapainoksia 2-3 kirjaa vuodessa.

Yksi Parikanniemen Ystäviltä on kuitenkin puuttunut: oma hartauskirja. Nyt julkaistuun kirjaan kutsuttiin tekijöiksi eri-ikäisiä naisia ja miehiä eri puolilta Suomea, maallikoita ja pappeja sekä kaksi piispaa. Yhdistävänä tekijänä kaikilla on jokin yhteys uukuniemeläiseen herätysliikkeeseen ja

Parikanniemeen. Erityisesti on pyritty siihen, että maallikoiden ääni kuuluu kirjassa.

Kirjoittajat lähtivät hienolla tavalla mukaan talkoisiin tekemään uutta päivähartauskirjaa, joka sisältää hartaustekstin vuoden jokaiselle päivälle.

Näin Kimmo Jaatila, toinen kirjan toimittajista, kertoo projektin merkityksestä itselleen:

- Kirjan toimittaminen oli mielenkiintoinen ja haastava tehtävä. Erityisen mielenkiintoiseksi kirjan tekee se, että niin monella persoonallisella tavalla voidaan julistaa samaa Kristusta. Tekstien lukeminen useaan kertaan antoi toimittajalle hengellisesti paljon. On hienoa, että tällä tavoin myös maallikot ovat saaneet äänensä kuuluviin, koska heillä on paljon aarteita jaettavaksi.

Teuvo V. Riikonen

***Luoja meitä kantaa* (25 €)**

Tilaukset Parikanniemen verkkosivuilta, ja myynnissä mm. Parikanniemen tilaisuuksissa.

Kuva Antero Tykkyläinen

PARIKANNIEMISÄÄTIÖN LEHTI

Päätoimittaja

Teuvo V. Riikonen

Kustantaja

Parikanniemen Ystävät ry

Parikanniementie 130

52320 Vitsiälä

Nettisivut: www.parikanniemi.fi

[www.lukusali.fi/Parikanniemen Kontti](http://www.lukusali.fi/Parikanniemen_Kontti)

ISSN 2323-7465 (painettu)

ISSN 2323-7473 (verkkojulkaisu)

Toimitus

Meiju Bonsdorff, toimitus ja taitto

Janita Lautamäki

Petri Tiusanen

Avustajat

Matti Pasanen

Risto Teitinen

Kannen kuva Thorleif Johansson

Toimitusneuvosto

Meiju Bonsdorff, Krista Eskelinen,

Kimmo Jaatila, Thorleif Johansson,

Janita Lautamäki, Markku Liukkonen,

Marika Lehto, Kalervo Pöykkö,

Teuvo V. Riikonen, Ari Tähkääpää

Painopaikka

Teroprint Oy, Mikkeli

Kannustava ilmapiiri saa aikaan ihmeitä

Kristillisissä kirkoissa tai muissa yhteisöissä kei ole aina toimivaa ryhmädynamiikkaa eikä ihanaa yhdessäoloa. Myöskään evankeliumit ja Apostolien teot eivät anna opetuslasten ja ensimmäisten kristittyjen yhteiselosta imartelevaa kuvaa. Hekin osasivat riidellä, vihata, uhriutua, etsiä omaa etua, epäillä ja jopa pettää Herransa. Myös meidän oma kokemuksemme todistaa samaa.

Kirkon historia ja kristillisten yhteisöjen elo ei ole ollut pelkkää voitollista uskonsankaruutta ja työn eteenpäin menemistä. Siinä on näkynyt kaikki inhimillisyys, heikkous ja pettymykset. Siitäkin huolimatta hyvä sanoma on mennyt eteenpäin. Sairaita on hoidettu, kaatuneita nostettu, lapsia autettu ja koulutettu sekä evankeliumia on viety kaikille kansanosille.

Mikä tahansa toiminta vaatii yhteistä näkemystä, perustehtävän hyväksymistä ja siihen sitoutumista. Parhaimmillaan hyvä ja toimiva

ryhmä auttaa tehtävän toteuttamisessa. Mutta mitä toimiva ryhmä vaatii? Ainakin avointa viestintää, jaettua johtajuutta ja hyvän hengen ylläpitämistä. Hyvä ryhmätyö ja yhteishenki eivät kuitenkaan tule itsestään, vaan niiden eteen on tehtävä yhdessä töitä.

Viestinnän avoimuuden pitäisi olla itsestäänselvyys, mutta sitä ei ole aina helppo toteuttaa. Mistä lahkolaisuus alkaa? Siitä, kun johtajia ei saa enää arvostella ja muut suljetaan tiedon ulkopuolelle. Juoruilu, eristäminen ja tärkeiden tietojen salaaminen tuhoavat ilmapiiriä. Salassa pidettävät asiat ja vaitiolovelvollisuus eivät ole vain salasanoja, vaan myös yksityisen ihmisen maineen kunnioittamista. Viestintä epäonnistuu aina, ja juuri siksi sitä pitää harjoittaa enemmän. Kun luulet, että kaikki on hyvin, tilanne on huono.

Moni ryhmä heikkenee, hajoaa ja kaatuu johtajuuden mukana. Onneksi kaukana ovat ajat käskevästä ja simputtavasta johtajista. Nyt ymmärretään, että johtaja, joka haluaa muiden kukoistavan ja tekee sen luomalla heille mahdollisuuksia, onnistuu parhaiten. Jaettu johtajuus tarvitsee meitä kaikkia. Jokainen johtaa paikallaan. Onnistuakseen johtaja tarvitsee sekä johtamistaitoja että kykyä toimia alaisen työtoverina. Kun johtajaa tuetaan, koko yhteisö voi paremmin.

Hyvän hengen ylläpitämiseen tarvitaan tervettä järkeä, itsensä tunnistamista oman kokoisena ja oman vastuun ottamista. Hyvän yhteishengen haihtumiseen tarvitaan vain yksi ihminen. Esimerkiksi joku, joka yrittää kaapata koko ryhmän omalla ahdistuksellaan. Jos ryhmä ei siihen suostu, hän ensin uhkailee erolla, pyytää sitten sääliä ja eristäytyy, ennen kuin poistuu dramaattisesti. Vaikka kaikkia tarvitaan, joskus yhden ilmapiiriä myrkyttävän ihmisen poistuminen on välttämätöntä.

Kun on tutkittu menestyviä yrityksiä, tiimejä, joukkueita, ryhmiä ja seurakuntia, niissä on ollut nähtävissä edellä mainittuja asioita. Kannustava, rohkaiseva, arvostava ja palkitseva ilmapiiri saa ihmeitä aikaan. Ihminen, johon luotetaan, osaa paremmin. Yhteisö, joka sietää erilaisuutta ja sallii persoonallisuutta, kukoistaa. Virheistä opitaan ja annetaan ihmiselle uusi mahdollisuus. Sen apostolitkin oppivat. Kristus antoi omilleen uuden mahdollisuuden julistaa ja tehdä hyvää. Adolphe Monodin sanoin ”Kaikki, mikä kannattaa tehdä, kannattaa tehdä myös hyvin.”

Teuvo V. Riikonen

Sydän – suurin uhkatekijä?

Leevi Launonen
Kasvatustieteen tohtori, kirjailija,
Ristin Voiton päätoimittaja emeritus, Jyväskylä
Kuva Antero Tykkyläinen

Raamatun mukaan tärkein varjelemisen kohde on ihmisen oma sydän.

Elämme turvattomassa maailmassa, jossa monet ulkoiset uhkatekijät pakottavat ihmisiä suojautumaan ja varjelemaan itselleen tärkeitä asioita. Tämä näkyy niin tavallisten kansalaisten arkielämässä kuin valtioiden ulko- ja turvallisuuspolitiikassakin. Myös Suomi on panostanut viime vuosina erityisen paljon ulkoisen turvallisuuden lisäämiseen.

Vaikka yhteiskunnan tavoitteena on yleensä rauhaisa yhteiselämä, kärjistyneet etu- ja arvoriitit johtavat helposti jyrkkiin vastakkainaseteluihin väestöryhmien ja valtioiden välillä. Yhdysvallat, Lähi-itä ja Ukraina ovat tästä ajankohtaisia esimerkkejä.

Huomio sisäiseen uhkaan

Ulkonaisten uhkien sijasta Raamattu kiinnittää enemmän huomiota sisäisiin riskitekijöihin. Suurimmat vaarat tulevat sittenkin läheltä: ihmisen omasta sydäimestä. Ne ovat tuhoisia tunnevoimia, jotka rikkovat sisäisen mielenrauhan, ihmissuhteet ja harmonisen yhteiselämän. Lopulta turvattomuus koskettaa koko yhteiskuntaa.

Kun Paavali kuvasi lopun aikojen yhteiskunnallisia vaikeuksia, hän ei nimenyt ensisijaiseksi ongelmien syyksi hallitusten virheellistä politiikkaa, talouden taantumaa tai edes globaalia ilmastonmuutosta vaan yhden perusasian: väärän sydämen tilan. Yhteiselämän suurimpia uhkatekijöitä olivat apostolin mukaan ihmisten itserakkaus, ahneus, pöyhkeys, petollisuus, häikäilemättömyys, väkivaltaisuus, raakuus ja leppymättömyys (2. Tim. 3:1-4). Miten tuttuja ilmiöitä aikamme uutisotsikoista!

Kovasydämyisyys rikkoo ihmissuhteita. Se tuhoaa keskinäistä luottamusta ja sosiaalista pääomaa. Henkisen stressin lisäksi sen taloudellinen hinta voi olla uskomattoman suuri. Esimerkiksi Ukrainan sodan on arvioitu maksavan jopa yli 20 miljardia dollaria päivässä, kun laskelmassa otetaan huomioon kaikki kustannuksia aiheuttavat tekijät. Eikä ihmisten inhimillistä kärsimystä, kuten kotien tuhoutumista, pysyvää vammautumista tai läheisen ihmisen kuolemaa voi rahalla edes korvata.

Ja perimmäisenä syynä tälle kaikelle on kova ja pahantahainen sydän.

Sydämen tila ratkaisee

Raamattu korostaa sydämen varjelemista ihmissuhteiden ja viime kädessä myös yhteiskunnallisen hyvinvoinnin lähtökohtana: *”Ennen muuta varjele sitä, mikä on sydämessäsi – siellä on koko elämäsi lähde”* (Sananl. 4:23). Vanha raamatunkäännös ilmaisi saman asian sanoilla *”yli kaiken varrottavan varjele sydämesi”*. Siis ennen muuta ja yli kaiken sydämen asenne on tärkeä.

Myös kristittyjen on syytä kiinnittää erityistä huomiota sisäisiin vaikuttimiinsa. Esimerkiksi sosiaalisen median kiivaat väittelyt ja aggressiiviset reaktiot herättävät usein kysymään, mitä ajattelemme toisistamme, miten suhtaudumme erilaisiin mielen tunneimpulsseihin ja mihin viime kädessä pyrimme.

Jeesuksen mukaan hyvä ihminen tuo sydämensä hyvyyden varastosta esiin hyvää ja paha ihminen pahaa (Luuk. 6:45). Raamatun kuvaamia yhteiselämää tuhoavia

asenteita ovat muun muassa ylimielisyys (Sananl. 18:12), kiihkoilu (Gal. 5:20), narssistinen itsekeskeisyys ja turhamaisuus (Fil. 2:3), kateus ja kunnian tavoittelu (Gal. 5:26) sekä piittaamattomuus lähimmäisten tarpeista (1. Joh. 3:17).

Vaikka ihmisen sydän on yhteisen hyvinvoinnin suhteen ratkaisevassa asemassa, siihen ei voi vaikuttaa poliittisilla ja hallinnollisilla päätöksillä. Vastaaamme sydämen tilasta itse.

Parhaiten lempeän sydämen (1. Piet. 3:4) syntyy vaikuttavat läheiset tunnesuhteet, hyvä kasvatus ja ennen muuta Jumalan Hengen muuttava työ.

”

Sinä kaikkein hellin ja jaloin Herra Jeesus, milloin saa minun sydämeni osan Sinun täydellisyydestäsi? Milloin kova ja kivinen sydämeni, ylpeä sydämeni, epäuskoinen, epäpuhdas sydämeni, ahdas, itseäkäs sydämeni sulaa ja saa Sinun sydämesi kaltaisuutta? Opetä minua niin mietiskelemään Sinua, että tulisin Sinun kaltaiseksesi ja rakastaisin Sinua vilpittömästi ja yksinkertaisesti, niin kuin Sinä olet rakastanut minua.

*John Henry Newman
(Tämän päivän rukous, Kirjaneliö 1995)*

Voiko kiusaamisen saada oikeasti loppumaan?

Päivi Hamarus
KT, FM, tietokirjailija

Viimeaikaiset väkivaltaiset teot ja kiusaamisen kulminaationa ovat herättäneet pohtimaan, mistä ilmiössä voi olla kyse. Kun ajattelee alaikäisiä, jotka tekevät julmia väkivaltaisia tekoja ilman syytä tai katumusta, joutuu vääjäämättä miettimään arvojen merkitystä. Mikä on lasten ja nuorten käsitys siitä, miten toista saa kohdella ja millainen ihmiskuva heillä on? Tilanteiden videoiminen sekä niiden ja kuvien levittäminen somessa vahvistaa välinpitämättömyyttä. Kun vihapuhetta tai toiseuden tuottamista jatkuu, kohteena olevan ihmisarvo heikkenee. Ehkä itsekeskeisyyden korostuminen näkyy myös omien väerienkin tekojen oikeutuksena.

Kiusaamisessa on kysymys vallan, aseman, statuksen hankkimisesta yhteisössä, luokassa tai koulussa (Hamarus 2006). Toiseus, syy kiusata voidaan tuottaa periaatteessa kenelle tahansa. Toiseutta vahvistaa kiusaamiseen liittyvät nimittelyt, haukkumiset, perättömät juorut tai tarinat, halveksivat teot ja fyysinen väkivalta.

Kiusaaminen voi aiheuttaa elämänmittaiset seuraukset kiusatulle. Se voi vaikuttaa opintoihin ja ammatinvalintaan, aiheuttaa masennusta ja ahdistusta. Se vaikuttaa myös kiusaajan elämään, ja sillä on myös yhteiskunnallisesti mitattavat seuraukset, kun nuori syrjäytyy. Kiusaamista on ollut ja on, mutta siihen voidaan puuttua vaikuttavasti ja sitä voidaan ennaltaehkäistä. Se vaatii yhteisön sitoutumista ja pitkäjänteistä työtä.

Vaikuttavassa puuttumisessa oleellista on kaksi asiaa, joiden tulee olla tasapainossa:

1) yhteisössä sovitut ja toimivat puuttumismenettelyt sekä
2) yhteisöllisyyden aktiivinen rakentaminen.

Otetaan yksi keskeinen tekijä yhteisöllisyyden luomisessa ja tarkastellaan sitä tarkemmin. Puhumme paljon empatiasta ja sen puutteesta ja tunnetaitojen opettelemisesta. Meidän tulisi mennä vielä pidemmälle kuin empatia. Pelkkä empatia voi johtaa sääliin; se on tunteiden tunnistamista ja myötätuntoa toista kohtaan. Mutta empatia on useimmiten passiivista. Yhteisöllisyyden luomisessa pitäisikin edetä kohti aktiivista toimijuutta, pyyteetöntä auttamista.

Empatiasta seuraava askel on pyyteetön auttaminen (compassion). Compassion-sanaa on vaikea kääntää; se merkitsee toisen kärsimyksen huomaamista ja siitä johtuvaa aktiivista auttamista. Suomalainen sana laupeus tai laupias

on lähellä merkitykseltään samaa, mutta suomen sana laupias on saanut vähättelevän merkityksen. Silti laupias-sanan alkuperä laupiaan samarialaisen kertomuksessa osoitti, että laupeutta osoittanut oli rohkein kaikista. Laupeuden osoittaminen tarkoitti säälistä ja myötätunnosta nousevaa erityistä rohkeutta ja auttamista. Keskinäisessä auttamisen toimintakulttuurissa emme vain tunne myötätuntoa, vaan teemme toista helpottavia tekoja. Tällainen toimintakulttuuri luo yhteisöön uudenlaisen toimintatavan, jossa yhteisön väki auttaa toisiaan; koulussa tämä näkyy myös oppilaiden auttamisessa toisiaan vaikkapa oppimaan.

Yksilötasolla kiusaamattomuus ei vaadi kiusaajalta paljon: jättää ikävä sana sanomatta, kulkea ohi kommentoimatta, jättää halveksivat ilmeet ja eleet tekemättä, jät-

Päivi Hamaruksen väitöskirja, joka avasi uuden teorian ja näkemyksen kiusaamisen ilmiöön: <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/13307>
 Tunne oppilaasi -teos ilmestyy elokuussa 2024. Anssi Roiha ja Jerker Polso (toim.). Teoksessa artikkeli Kiusaamisen tunnistaminen ja siihen puuttuminen, Hamarus, P. Kirjastossa voit tutustua teoksiin: Haukku haavan tekee. Hamarus, P. 2012. PS-kustannus.
 Opas kiusaamisen jälkihoitoon. Hamarus, P. ym. 2015. PS-kustannus.

”

Laupiaan samarialaisen kertomus osoitti, että laupeutta osoittanut oli rohkein kaikista.

tää someen levittämättä perättömiä tarinoita, nolaavia kuvia jne. Se ei vaadi paljoa, mutta sen seurauksena syntyy paljon hyvää.

Ehkä kiusaamiseen puuttamisessa on aika nousta seuraavalle tasolle. On mentävä kiusaamisilmiön syntyjuurille ja vaikutettava niihin. Näin voimme luoda turvallisen yhteisön, jossa kaikkien on hyvä olla.

Miten hyvä tiimi rakennetaan

Elämässä taitaa yleensäkin olla enimmäkseen kyse tiimityöstä. Yksi elämän suuri tarkoitus on elää toisten ihmisten kanssa ja heitä varten. Oma työurani on sujunut aika vahvasti tiimityön parissa erilaisissa ryhmissä. Joskus yhteinen tavoite tekemiselle on määritelty tiimin kesken, joskus se on ollut enemmän ulkopäin ohjattua. Tiimityön onnistumisen avaimina pitäisin yhteistä päämäärää, siihen sitoutumista sekä keskinäistä luottamista ja hyväksyntää.

Omassa työssäni MTV:n Huomenta Suomessa yhteinen tavoitteemme on rakentaa kiinnostava, monipuolinen, ajankohtaisiin teemoihin ja puheenaiheisiin teemoihin tarttuva aamulähetys. Kun lähetysaikaa on reilun vuorokauden verran viikossa ja se tehdään pienellä porukalla, kaiken on sujuttava, etenkin tiimityön. Tiimillä on oltava selkeä ja jaettu tavoite. Kaikkien tulee tietää, mihin suuntaan pyritään. Luottamus syntyy siitä, että jokainen saa vastuuta mutta myös tukea tarvittaessa. Olen nähnyt monen nuoren toimittajan kasvavan silmissä, kun hänen tekemisiinsä on luotettu ja vastuuta on kasvatettu. Virheitä tulee kaikille, mutta usein niistä oppii parhaiten.

Töissä saa olla myös mukavaa. Elämä on usein mainettaan hausempi keikka. Itselleni on suotu Maikkarilla tiimi, josta olen aidosti iloinen ja ylpeä.

”
Töissä saa olla mukavaa

Jouni Sipilä
 Huomenta Suomen
 vastaava tuottaja
 MTV Uutiset

LEIKKI LUO TIENAVAUKSIA KOHTAAMISILLE

JA KULTTUURISEN KANSALAISUUDEN UUDELLEEN MÄÄRITTELYLLE

Helena Oikarinen-Jabai
Kasvatustieteen dosentti, taiteen tohtori,
kulttuurintutkija psykologi ja vapaa kirjoittaja

Parin sukupolven aikana suomalainen yhteiskunta on moninaistunut ja lähes kaikilla elämänalueilla yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja erilaisuuden kunnioittamisen teemat ovat keskeisiä toiminnan ohjenuoria. Samaan aikaan niin täällä kuten muuallakin Euroopassa ja maailmalla on noussut esiin huolestuttavia ilmiöitä, ajattelutapoja ja tekoja, jotka nojautuvat ihmisten eriarvoisuuteen ja moninaisuuden vastustamiseen.

Kohtaamattomuus herättää erilaisuuden pelkoa: maahanmuuttoa ja moninaistumista vastustavia ajatuksia tuetaan eniten muuttotappioisilla ja syrjäytyneillä alueilla, kuplassaan elävät varakkaat syyllistävät heikompiosaisia, kanssakäymistä toisen sukupuolen kanssa pelkäävät nuoret miehet houkuttuvat somen naisvihamielisistä ryhmistä. Epävarmuus omasta paikasta ja merkityksestä kanavoituu usein vihamielisyytenä itselle vierasta kohtaan.

Kokemusten jakamista ja hedelmällisiä kohtaamisia

Osallistavissa tutkimushankkeissani luoviin lähestymistapoihin pohjautuvat yhdessä nuorten kanssa toteuttamamme teokset – kuten näyttelyt, kirjat ja videot – ovat yksi tapa luoda kohtaamisia kulttuurisille rajapinnoille. Ne myös

tekevät näkyväksi vähemmistöihin kuuluvien nuorten arkea ja esimerkiksi suhdetta kotiseutuun, monikielisyyteen ja -kulttuurisuuteen sekä ulkopuolisuuden ja syrjinnän kokemuksiin.

Taideperustaiset menetelmät ovat mahdollistaneet monenlaiset tavat jakaa kokemuksia ja luoda niiden pohjalta tarinoita ja teoksia. Prosessi on auttanut osallistujia tunnistamaan risteäviä paikantumisiansa ja kulttuurista kansalaisuuttaan. Hedelmällisimpiä ovat olleet jakamisen ja kohtaamisen hetket, joissa kokemus on välittynyt toiselle: yleisölle/keskustelijalle/katselijalle/kuuntelijalle.

Leikki ja luovuus auttavat maailman hahmottamisessa

Afroamerikkalainen kirjailija ja aktivisti **bell hooks** toteaa, että lapset ja nuoret ovat luon-

taisesti tutkijoita ja kiinnostuneita rajojen ylittämisestä. Kehon, aistien ja mielikuvituksen avoimuus ja leikki auttavat lasta ympäröivän maailman hahmottamisessa ja ratkaisujen etsimisessä. Leikkivä ihminen myös rakentaa, purkaa ja muuntaa merkityksiä ja tarinoita ja luo näin mielekkyyttä olemassaololleen.

Leikkimisen ja luovuuden taidoista puhutaan paljon kasvatuksellisissa ja yhteisöllisissä yhteyksissä, mutta usein niitä tarjotaan paketoituna toimintoina, joissa yksilöiden elämänpolut on valmiiksi käsitelty. Mielestäni uusien näkökulmien ja juonilankojen yhdessä etsiminen ja luominen tulisi olla osa päiväkodin ja koulun arkea ja yhteisöllistä kasvuprosessia kaikille lapsille ja nuorille. Se tukisi myös erilaisia taustoja omaavien lasten keskinäistä ymmärrystä ja yhteenkuuluvuuden rakentamista.

”

Jos koulu mielletäisiin paikkana, jossa lapset ja nuoret voivat aidosti tutustua itseensä, kokemuksiinsa, kansakoululaisiinsa, ympäristöönsä ja opiskeltaviin aineisiin, oppimistuloksetkin olisivat parempia.

Helena Oikarinen-Jabai on kasvatustieteen dosentti, taiteen tohtori, kulttuurintutkija psykologi ja vapaa kirjottaja. Hän on tarkastellut taiteen ja ilmaisun merkitystä erilaisissa yhteisöissä ja toteuttanut monenlaisiin tietämisen tapoihin nojavia tutkimushankkeita.

Peruskoulun opetussuunnitelmissa on lisätty lukuaineiden määrää taide- ja harrastusaineiden kustannuksella ja panostettu tehokkuuteen ja tuottavuuteen. Väitän, että päinvastoin toimimalla monta kouluun nykyisin liitettyä ongelmaa olisi vältetty. Jos koulu mielletäisiin paikkana, jossa lapset ja nuoret voivat aidosti tutustua itseensä, kokemuksiinsa, kansakoululaisiinsa, ympäristöönsä ja opiskeltaviin aineisiin, oppimistuloksetkin olisivat parempia.

Lapsille ja nuorille tarjottava mahdollisuus tutustua maailmaan kokonaisvaltaisesti

Nopeatempoisessa maailmassa elämme kaikki kulttuurien liukumissa, ja meidän on alati uudelleenarvioitava aseitoitumisiamme. Lapset ja nuoret kohtaavat todellisuuden, jossa aikuisten tarjoamat käsikirjoitukset harvoin toimivat. Luova tutkiminen ja leikki auttavat heitä ymmärtämään

taustojaan, jäsentämään ja rakentamaan arkeaan ja tulevaisuuttaan.

Aikuisten tehtävä on tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuuksia tutustua maailmaan kokonaisvaltaisesti – huomioiden omat, yhteisön ja globaalin todellisuuden sidokset. Näin avautuu reittejä jokaisen ainutkertaisuutta arvostaville kohtaamisille, kulttuurisen kansalaisuuden kokemuksen vahvistumiselle ja yhteisöllisille tienavauksille.

Jalkapalloilija Joono Toivio:

”TÄRKEINTÄ ON VAPAAUS OLLA OMA ITSENSÄ”

Teksti Teuvo V. Riikonen
Kuvat Thorleif Johansson

Joono Toivio on ammattijalkapalloilija, joka oli yksi Huuhkajien kapteeneista, kun Suomi vuonna 2021 pääsi ensimmäistä kertaa pelaamaan EM-lopputurnauksessa. Merkittäviä vaikuttajia hänen elämässään ovat olleet omat vanhemmat ja isovanhemmat.

- Vuonna 2019 meitä oli kapteenistossa neljä, **Tim Sparv, Lukas Hradecký, Paulus Arajuuri** ja minä, kertoo **Joono Toivio**, joka pelasi Suomen A-maajoukkueessa vuodesta 2011 vuoteen 2021 saakka.

- Olen aina ajatellut, että minut on valittu kapteenistoon sen takia, mitä teen kaikkina arkipäivinä, eli pelaan jalkapalloa. Vanhemmiten olen alkanut ottaa enemmän vastuuta myös nuoremmista pelaajista. Pyrin keskustelemaan heidän kanssaan päivittäin, pohtii Joono Toivio.

- Totta kai on kunnia tulla valituksi ja olla osa kapteenistoa, kertoo 36-vuotias puolustaja, joka pelaa tällä hetkellä Veikkausliigan suurimman ja menestyneimmän joukkueen Helsingin Jalkapalloklubin eli HJK:n miesten joukkueen kapteenina. Tähän asemaan hän on kulkenut pitkän tien sipoolaiselta kotipihaltaan.

Suurperheen pojasta ammattilaiskenttien luottopelaajaksi

- Perheeseen kuului vanhempien ja kahden veljen lisäksi neljä sijaislasta, Joono Toivio kertoo lapsuudenperheestään Sipoossa.

- Jalkapallon harrastamisen aloitin 5-vuotiaana ja myöhemmin menin HJK:n junioreihin. Lukion jälkeen lähdin maailmalle, ensin Hollantiin, sen jälkeen Ruotsiin, Norjaan, Puolaan ja uudestaan Ruotsiin, kunnes vuonna 2021 palasin takaisin Suomeen, kertoo Joono vaiheikkaasta tiästään ammattijalkapalloilijana.

Isoisä ja vanhemmat tärkeitä esikuvia

Istumme HJK:n kotikentän katsomossa kesäkuussa, kun takana on hävitty vieraspeli ja HJK:n sijoitus Veikkausliigassa on viides.

Joono Toivio kertoo omien vanhempiensa ja isovanhempien merkityksestä elämässään.

- Eryityisesti se on jäänyt mieleen, miten paljon he auttoivat muita ihmisiä. Siitä on kuultu isovanhempien tarinoissa ja puheissa esimerkiksi synttärjuhliissa. Myös isoisän hautajaisissa kerrottiin, kuinka hän oli toiminut monissa johtotehtävissä, mutta koskaan ei ollut mennyt välit ihmisten kanssa. Hän oli aina ollut rehti ja reilu kaikille. Isoisästä eli ukosta on jäänyt mielikuva, että hän osasi puhua suoraan ja olla ymmärtäväinen ja rehellinen, muistelee Joono kauniisti isoisänsä **Martti Paajasta** (1930–2023), joka toimi Parikkaniemisäätiön hallituksessa 23 vuotta, myös puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana.

- Isoisälleni ominaista oli hyväntahtoisuus ja ihmisten näkeminen ihmisinä sekä muiden auttaminen. >>>

- Se vaikutti vahvasti omaan äitiini ja sitä kautta myös minuun. Isä ja äiti ovat aina olleet ja ovat edelleen idoleitani, kertoo Joono isovanhemmistaan ja vanhemmistaan lämpimästi arvostaen.

Pikkupoikana isovanhempien luona Joono sai potkia palloa olohuoneen sohvan päätä vasten, kun mummo antoi siihen luvan. Isä taas rakensi Sipooseen omalle pihalle maalin, johon Joono harjoitteli tuhansia kertoja vapaapotkuja. Isä myös teki Sipooseen jalkapallokentän ja maalit. Nyt YouTubeista voi käydä katsomassa Joono Toivion upeita laukauksia muun muassa maaoittelussa Jordaniaa vastaan.

Kun valmentaja haluaa keskustella

Lapsuuden kokemusten myötä Joono Toiviosta kasvoi joukkuepelaaja, joka ymmärtää tiimityön merkityksen ja osaa arvostaa erilaisia ihmisiä sen osana.

- Itse olen kokenut ja nähnyt Huuhkajien maajoukkueessa, että tärkeintä on vapaus olla oma itsensä, niin kentällä kuin sen ulkopuolella. Ihmiset on otettava vastaan ja hyväksyttävä sellaisina kuin he ovat. Se on ehkä suurin asia, Joono Toivio kertoo asenteestaan joukkuepelaajiaan ja muita ihmisiä kohtaan.

- Sanotaan, että se huokuu ja välittyy joukkueeseen, kun valmentaja haluaa keskustella ja tehdä asioita yhdessä. Se vahvistaa joukkueen uskoa itseensä. Eikä niin, että johtava henkilö päättää kaikesta keskustelematta pelaajien kanssa. Se on tärkeää, että pelaajilla on usko siihen, mitä ollaan tekemässä ja miten. Tulee tunne, että mielipiteitä kuunnellaan.

Entinen maajoukkueen kapteeni Joono Toivio on nykyään Helsingin Jalkapalloklubin eii HJK:n kapteeni.

Aina tilanne ei ole näin ihanteellinen. Uransa aikana Joononkin on kohdannut tilanteita, joissa on joutunut istumaan penkillä, vaikka mieli olisi ollut päästä pelaamaan.

- Ammattiurheilijalle se on kova paikka, kun valmentaja pistää penkille. Se on henkisesti vaikeaa, jos ei saa vastuuta, vaikka haluaisi pelata. Silloin tietysti toivoo, että saisi ainakin perustelut sille, olkoon syy mikä tahansa. Itse olen sellaiset saanut. Ammattilaisen pitää kuitenkin kunnioittaa valmentajan päätöstä, kertoo Joono Toivio, joka uuden valmentajan myötä pääsi takaisin HJK:n avauskokoonpanoon ja kantaa nyt kapteenin nauhaa.

Ei sittenkään kuolemanvakava asia

- Sanotaan, että häviäminen opettaa nöyryyttä. Joukkueessa on helppo syytellä häviöistä muita, kun pelaajia on paljon kentällä. Se on kuitenkin peiliin katsomisen paikka eli sen miettiminen, mitä olisi itse

voinut tehdä paremmin, Joono Toivio pohtii.

- Jalkapallossa kausia tulee ja menee. Yksi uusi kausi, ja joukkueet eivät ole enää samanlaisia, eivät myöskään vahvuudet ja heikkoudet pysy samanlaisina. Mitä enemmän on tullut ikää, sitä enemmän ymmärtää, että jalkapallo on vain fudista, ei se sittenkään ole kuoleman vakavaa. Tämän oivaltaminen on opettanut käsittelemään myös tappioita. Pelit tulevat nopealla tahdilla, ja seuraava mahdollisuus korjata virheet tulee nopeasti. Se on jatkuvaa oppimista, analysoi Joono pelaamista ja samalla ihmisen elämän voittoja ja tappioita.

Kaikilla meillä on omat ongelmamme

Entä mitä amatikseen pelaa-va on oppinut siitä, miten meistä kaikista voisi tulla parempia joukkuepelaajia, tiimin rakentajia ja yhteisön jäseniä?

- Sanoisin, että se on sem-

”

Tiimin rakentaminen on toisen huomioon ottamista ja itsensä sivuun laittamista.

moista toisten huomioon ottamista ja itsensä sivuun laittamista. On hyvä muistaa, että kaikilla meillä on omat ongelmamme ja vaikeudet, ja harvoin ihmiset haluavat tuoda niitä esiin. Eivät ne näy naamasta ja olemuksesta.

- Tulisi olla armollinen muita kohtaan, sanoo ammattilaisjalkapalloilija, jonka isoisällä oli jo tapana sanoa: "Mitä Pauligissa sanotaan, kun joku tekee oikein suuren virheen? Sehän teki Juhla-Mokan..."

- Ajattelen jalkapallosta, että siinä voi oppia kohtaamaan ihmiset ihmisinä. Vaikka yritysmaailmassa toimitaan tulosten mukaan, me ihmiset olemme paljon muutakin, kuin mitä työssämme tulee esille, sanoo Joona Toivio.

Mutta miten opitaan tekemään vapaapotkuista maaleja?

- Harjoittelemalla, tietää Joona Toivio. - Olen pienestä asti tykännyt potkaista palloa. Lukemattomat tunnit Sipoon kentällä on tullut potkittua ja samoin ammattilaisena. Työtä se vaatii, toistoja ja toistoja.

Maisan mietteitä

Hädän hetkellä ystävyys koetellaan

Minulle tärkeimpiä ihmisiä ovat rakkaat lähisukulaiseni, mieheni ja veljeni. He tuntevat minut parhaiten, tietävät milloin olen parhaimmillani ja milloin pahimmillani. He hyväksyvät minut juuri tällaisena kuin olen.

Toinen joukko, joka ymmärtää minua, on oma raamatupiirini, kuorokaverit ja useat entiset työkaverit. Heille en ehkä näytä sitä pimeää, joka minussa on, mutta he kuitenkin hyväksyvät minut sellaisena kuin he minut näkevät ja tuntevat. Oman hyvinvointini ja sisäisen levollisuuteni kannalta nämä ihmissuhteet ovat todella tärkeitä. Kaikille ihmisille, kuten minullekin, on toiveena olla hyväksytty ja rakastettu. Olen rikas, kun minulla on ystäviä, joihin voin heti olla yhteydessä, kun tarvitsen rukous- tai muuta tukea.

Nykyään on paljon sekä nuoria että ikääntyneitä, jotka ovat yksin tunnetasolla tai sosiaalisesti. Introvertin on helppo jäädä varjoon, näkymättömiin. Kirjassaan *Kärsimyksen tarkoitus* **Tapio Puolimatka** kirjoittaa: "Aristoteleen mukaan elämä, joka sisältäisi kaiken muun hyvän, mutta ei ystäviä, olisi niin puutteellinen, ettei se olisi elämisen arvoista."

Huolenaiheineni ovatkin he, jotka ovat hiljaisia ja syrjäänvetäytyviä. Heillä voi olla paljon annettavaa meille. Kuinka näkisin heidät? Kuinka uskaltaisin lähestyä tuntematonta? Tähän on pyydettävä apua Jumalalta. Herra, auta minua huomaamaan tällaiset lähimmäiset ja anna minulle rohkeutta ja viisautta lähestyä heitä oikein.

"Ystävän rakkaus ei koskaan petä, veli auttaa veljeä hädän hetkellä." Sananl. 17:17

Maisa Kasanen

Olli Malinen: "Kesäjuhlilla kuulee elävää ja hoitavaa sanaa"

Olli Malinen odottaa Rahajärven vanhan kansakoulun pihalla, kun automme kaartaa hiekkatieltä vehreälle pihalle. Vastaanotto on lämmin. Kansakoulu poistui alkuperäisestä käytöstään parikymmentä vuotta sitten ja siirtyi Ollin suvun omistukseen. Majoitumme perheeni kanssa koululle Kainuun hengellisten juhannusjuhlien ajaksi. Juhlia vietetään Iivantiiran seurakuntakodilla. Juhlilla on ollut säännöllisesti puhujia myös Parikanniemestä.

Olli Malinen on ollut 1990-luvulta asti mukana talkoolaisena järjestämässä Kainuun hengellisiä juhannusjuhlia. Juhlilla oli siinä vaiheessa takanaan jo pitkä perinne.

- Juhlia alettiin viettää 1950-luvulla kiertävinä: Hyrynsalmi, Suomussalmi ja Kuhmon Iivantiira. Ne saivat alkunsa Kainuun herätyksen seurauksena. Silloin pidettiin paljon kotiseuroja. 1980-luvun alusta juhlia on vietetty Iivantiiran seurakuntakodilla. Ennen kuin Iivantiiran seurakuntakoti oli rakennettu, juhlia pidettiin Malilanniemellä suuressa teltassa, kertoo Olli, joka toimii juhlilla myös suntiona.

Ollin vanhemmilla oli kauppa Kuhmon Iivantiirassa. Näin hän muistelee lapsuuttaan:

- Meidän koti oli kaupan yläkerrassa, ja meitä oli kahdeksan lasta. Myös lapset osallistuivat kaupan töihin. Iivantiiran kouluun oli matkaa viisi kilometriä. Jo siihen aikaan kouluun pääsi taksilla.

Ollin lapsuudenkodissa järjestettiin seuroja, joissa kävi

Olli Maliselle ovat tuttuja sekä Kainuun hengelliset juhannusjuhlat että Saaren kirkon Orpokotijuhlat. Kuvassa Olli lastensa Heikin ja Marian kanssa Pennikartanon pihalla.

myös Parikanniemen puhujia.

- Kotonamme pidetyissä seuroissa oli joskus niin paljon väkeä, että piti istua portailla. Parikanniemen puhujat olivat meillä syksyisin viikon verran

yötä ja kävivät meiltä käsin ympäri Kainuuta. Minäkin sain olla jonkun kerran mukana.

Jo lapsuudessa omaksutusta uskostaan sekä sen ja uskovien

Johannes Liukkonen in memoriam

Johannes Liukkonen (1931–2024) eli pitkän ja monivaiheisen elämän, johon mahtuivat Parikanniemen historian kaikki vaiheet.

Johannes oli vanhan Parikanniemen orpokodin evakkolapsi, jonka vanhemmat työskentelivät Uukuniemellä orpokodissa. Sieltä perhe lähti evakkoon kaksi kertaa, mutta Johannes ehti jo aloittaa koulunkäyntinsä Parikanniemessä. Tuosta päivästä

Johannes kertoi kauniisti kirjassa *Uukuniemeläisiä ukkoja ja eukkoja – 25 tarinaa* (Teuvo V. Riikonen, Parikanniemen Ystävät ry 2017):

"On syyskuun ensimmäinen, kaunis, aurinkoinen päivä vuonna 1938. Olen 7-vuotias ja minulle laitetaan selkään koululaukku, jossa on evästä. Kävelen järven rantaan. Siellä odottaa Väinö-setä ja toiset orpokodin lapset, joista jotkut istuvat jo veneessä. Arastelen vähän Väinö-setää. Hän luo lempeän katseen minuun ja sanoo: 'Jaa, jaa, Juhon poika on lähdössä kouluun.'"

Johannes Liukkonen tunsu uukuniemeläisen herätysliikkeen ja Parikanniemen läpikotaisin. Hän muisti Orpokotijuhlat niin rajan

takaa kuin Parikkalan Saarelta. Hän tunsu vanhat kirjat Helena Konttisesta Erkki Lemiseen, muisti vanhat puhujat Edward Lähdeniemestä Olli Hälvään. Mutta hän muisti myös monia entisiä vanhan orpokodin lapsia, joihin piti yhteyttä.

Johannes Liukkonen oli vanhan kansan periaatteen mies, johon uukuniemeläinen usko oli tarttunut, ja se näkyi hänen elämässään. Markku Liukkosen mukaan Johannes oli "vanhan Parikanniemen arkisto, häneltä löytyy sellaisia valokuvia, joita muilla ei ole. Johannes on aito linkki menneisyyteen".

Hän näki myös Parikanniemen uudelleen syntyneen, kun sodan jälkeen Ristiinassa löytyi paikka orpokodille, joka jatkoi toimintaansa viiden vuoden jälkeen vuonna 1949 Saimaan rannalla.

Johannes Liukkonen kutsuttiin työhön kiinteistöhoitajaksi vuonna 1957, ja hänen ensimmäinen tehtävänsä oli vanhan Koivulan maalausremontointi. Alkuaikoina Johannes perheineen myös asui, kuten muutkin työntekijät, työpaikan asunnoissa. Myöhemmin he muuttivat lastenkodin lähelle omaan asuntoon. Eläkkeelle jäätyään Johannes vieraili usein Parikanniemen tilaisuuksissa, ja sain haastatella häntä useita kertoja niin kirjaan, radioon kuin lehteen. Parikanniemen Kontti -lehdessä 1/2021 on Johannes Liukkosen ja Niilo Tiaisen yhteishaastattelu. Myös useat entiset lastenkodin lapset kävivät tapaamassa häntä.

Johannes Liukkonen oli mukana siinä ryhmässä, joka sai vuonna 1990 rajojen avautuessa käydä vanhassa Parikanniemessä. Näin hän muisteli matkaa:

"Se oli hyvin tunteisiin vetoava matka. Muistin paikat hyvin. Parikanniemi oli purettu, ja siitä oli jäljellä vain kivijalka. Tontilla ei ollut mitään muuta. Se jättää aina jonkinlaisen kaipauksen, joka jäytää ihmistä. Monet kuolivat näkemättä Karjalaa enää koskaan. Itse olin 13-vuotias, kun sieltä lähdettiin, ja se on sellainen ikä, että kaikki jää hyvin muistiin..."

Johannes Liukkonen kertoi ikävästään Karjalaan ja vanhaan Parikanniemeen. Kristittyinä hän tunsu myös toisenlaista kotikävää.

Kesäkuun kuudentena 2024 Johannes sai 93-vuotiaana kutsun tähän toiseen Kotiin. Saman kuukauden lopulla 27. päivä hänet siunattiin haudan lepoon Ristiinan kirkkomaahan. Johannesta jäivät kaipaamaan puoliso ja kaksi aikuista lasta perheineen sekä suuri joukko Parikanniemen ystäviä.

Johannes Liukkosen muistoa kunnioittaen kiitämme kaikesta hyvästä, jota saimme hänen kauttaan, ja siunaamme hänen Taivasmatkaansa!

1.7.2024

Teuvo V. Riikonen

Toiminnanjohtaja, Parikanniemisäätiö

Kuva Matti Pasanen

yhteyden merkityksestä tänä päivänä Olli kertoo näin:

- Jeesus on minun syntini kantanut ristille ja kuollut minun syntieni vuoksi. Ystäviltä saan tukea. Heille voi kertoa surunsa ja huolensa, ja he ruokoilevat toistensa puolesta.

Olli on ollut mukana myös Saaren kirkon Orpokotijuhlilla.

- Orpokotijuhlat ovat minulle vuoden kohokohta. Siellä on elävää ja hoitavaa sanaa, sanoo Olli.

Kontin lukijoille Olli Malinen haluaa sanoa:

- Ystävät, pidetään yhteyttä toisiimme ja kuljetaan rukoilun!

Teksti ja kuva Petri Tiusanen

Kristilliset Kustantajat Helsingin kirjamesseilla Messukeskuksessa torstaista sunnuntaihin 24.–27.10. klo 10–20

Parikanniemen Ystävät ry yhdessä muiden jäsenkustantamoiden kanssa
Aikamedia Oy * Herättäjä-Yhdistys ry * Karas-Sana Oy * Kirjapaja / Publiva Oy * Päivä Osakeyhtiö
* Suomen Piipliaseura * Väyläkirjat Oy
* sekä tärkeänä yhteistyökumppanina viestimässä

UUDEEN KRISTILLINEN KIRJA

Vuoden Kristillinen Kirja 2024 -kilpailu

Kuusi finalistia julkistetaan
Turun kirjamesseilla pe 4.10.

Kilpailun voittaja ja yleisöäänestyksen
voittaja julkistetaan
Helsingin kirjamesseilla su 27.10.

20.-27.
lokakuuta
2024

Vastuuviikko
Ansvårsveckan

LUOTUJA JUMALAN KUVAKSI

Ekumeenisella vastuuviikolla vuonna 2024 kokoonnutaan yhdenvertaisuuskysymysten ympärille. Vastuuvikolle on tänä vuonna luvassa mm. seminaareja, radiojumalanpalveluksia, konsertteja, puhevuoroja, sekä paljon erilaista aineistoa, hengellisestä aina toiminnalliseen aineistoon. Myös tänä vuonna kampanjassa kuuluu nuorten ääni. Tule mukaan toteuttamaan Ekumeenista vastuuviikkoa omalla paikkakunnallasi!

Lisätietoja

www.ekumenia.fi/vastuuvikko/

PARIKANNIEMEN UUTUUSKIRJAT 2024

Aira Kuvaja
PYHÄN PILKAHDUKSIA
Merkintöjä kirjaväkirjastani 2022

Kirjaväkirja on ylistyslaulu kirjoille, lukemiselle ja tavalliselle arjelle. Lukeminen on aina ollut tärkeä osa Aira Kuvajan elämää. Lukiessaan hän alleviivaa ja tekee muistiinpanoja, pohtii kirjojen sanomaa ja keskustelee kirjailijoiden kanssa. Samalla, kun hän tekee huomioita kirjoista, hän kirjaa omia ajatuksiaan. Kirja sisältää myös kuvauksia kirjoittajan omasta arjesta sekä muistoista. Näin yksityinen nivoutuu yleiseen.
25 €

LUOJA MEITÄ KANTAA

Toimittaneet Kimmo Jaatila ja Teuvo V. Riikonen

Päivähartauskirja, joka tarjoaa rohkaisevaa, sielunhoidollista ja Kristus-keskeistä sanomaa vuoden jokaiseen päivään. Sitä on ollut kirjoittamassa laaja joukko miehiä, naisia, maallikoita ja teologeja eri puolilta Suomea. Jokaisella kirjoittajalla on jokin yhteys uuskunieläiseen herätysliikkeeseen, joka on alusta asti ollut kirjan liike, mutta jolta on puuttunut oma hartauskirja. Luoja meitä on kantanut, ja Luoja meitä kantaa.
25 €

Tilaukset: toimisto@parikanniemi.fi
Puh. 0400 744 061

 PARIKANNIEMEN
YSTÄVÄT RY

Tervetuloa tilaisuuksiin!

SYYSKUU

1.9. SAARI KLO 10:00
Kiitosmessu ja seurat
Saaren kirkolla, Tiusanen

1.9. LIPERI KLO 10:00
Kirkkopyhä kirkossa ja
päivätalaisuus Herrankuk-
karossa, Riikonen

8.9. SAVITAIPALE KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen

9.9. HAMINA KLO 12:30
Ystäväseurat Herrankuk-
karossa, Tiusanen

9.9. LAPPEENRANTA KLO 17:00
Ystäväseurat Lappeen seura-
kuntatalossa Kirkkokatu 10,
hissillä 5. kerros, Tiusanen

11.9. JOENSUU KLO 18:30
raamattuopetus: Rauhan Minä
jätän teille. Joensuun seura-
kuntakeskuksessa, Riikonen

12.9. KITEE KLO 13:00
Ystäväseurat seurakuntakeskuk-
sessa, Kostamo, Riikonen

12.9. LAPPEENRANTA KLO 13:30
Raamattuopiston tilaisuus
Lappeenrannan kirkon ala-
salissa, Kapiainen, Tiusanen

12.9. KITEE KLO 18:00
Teuvo V. Riikosen luento:
Mitä on Lähi-Idän kriisin
takana. Seurakuntakeskus

21.9. LEHTIMÄKI KLO 18:00
Seurat Fagerkullan pappi-
lassa, Isolehto, Palojärvi,
Vaittinen, Tiusanen

22.9. SOINI KLO 10:00
Kirkkopyhä, Tiusanen

22.9. LEHTIMÄKI KLO 13:00
Kirkkopyhä, Tiusanen

22.9. KUORTANE KLO 18:00
Seurat seurakuntatalossa,
Vaittinen, Tiusanen

23.9. ALAJÄRVI KLO 18:00
Seurat Kirkontuvassa, mu-
kana Raavaat miehet,
Vaittinen, Tiusanen

24.9. KERIMÄKI KLO 13:00
Ystäväseurat Seija Kuutilla,
Heponotkontie 93, Riikonen

27.9. HONKAJOKI KLO 18:00
Seurat Seija ja Seppo Saloselle
Lehmiluomantie 172, Riikonen

29.9. SIIKAINEN KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat, Riikonen

29.9. RISTIINA KLO 10:00
Mikkelinpäiväjuhla. Messu Ristiin-
nan kirkossa ja lounas Valon sa-
lissa. Päivätalaisuus ja kahvit Pari-
kanniemessä. Ovaska, Tiusanen

29.9. MERIKARVIA KLO 13:00
Kirkkopyhä ja raamattu-
opetus, Riikonen

29.9. TAMPERE KLO 18:00
Sana Soi: Uudelleen alkamisen
mahdollisuus. Finlaysonin kirkko,
Puuvillatehtaankatu 2, Riikonen

LOKAKUU

3.10. PUNKAHARJU KLO 18:00
Seurat Hiukkajoen
kylätalolla, Tiusanen

6.10. SONKAJÄRVI KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen

6.10. VANTAA KLO 10:00
Kirkkopyhä ja Maanpuolustus-
juhla Vantaan Hämeenkylässä
seurakunnassa, Riikonen

7.10. HAMINA KLO 14:00
Vanhustenviikon ohjelmaa
Herrankukkarossa. Teuvo
V. Riikosen raamattuope-
tus: Jumalan huolenpito

7.10. LAPPEENRANTA KLO 17:00
Ystäväseurat Lappeen seura-
kuntatalossa Kirkkokatu 10,
hissillä 5. kerros, Riikonen

10.10. KITEE KLO 13:00
Ystäväseurat seurakuntakeskuk-
sessa, Kostamo, Tiusanen

10.10. JOENSUU KLO 18:30
Petri Tiusasen raamattuopetus
Joensuun seurakuntakeskuk-
sessa: Nebukadnessar ja uni
suuresta kuvapatsaasta.

11.10. LIPERI KLO 13:00
Ystäväseurat Viinijär-
ven kirkolla, Tiusanen

13.10. LEPPÄVIRTA KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat, Riikonen

13.10. HEINOLA KLO 10:00
Kirkkopyhä kirkossa ja
päivätalaisuus Lampisalissa
lampikatu 16. Tiusanen

24.–27.10. HELSINKI
Kirjamessut, Parikanniemi
mukana kristillisten kustan-
tajien osastolla, Riikonen

27.10. LAHTI KLO 10:00
Kirkkopyhä Launeen
kirkossa, Tiusanen

MARRASKUU

2.11. LIETO KLO 14:00
Seurat Liedon pappilassa
Hyvättyläntie 17, Tiusanen

3.11. KARTTULA KLO 10:00
Messu kirkossa. Sen jälkeen
seurat Arja ja Unot Kanni-
aisella Kärkkääläntie 1665,
Suonenjoki. Riikonen

3.11. TURKU KLO 11:00
Kirkkopyhä ja seurat Mikaelin
kirkossa, Pelkonen, Tiusanen

4.11. HAMINA KLO 12:30
Ystäväpiiri Herrankukkarossa,
Lemetyinen, Kostamo

4.11. LAPPEENRANTA KLO 17:00
Ystäväseurat Lappeen seurakun-
tatalossa Kirkkokatu 10, hissillä
5. kerros, Lemetyinen, Kostamo

12.11. SEINÄJOKI KLO 18:00
Teuvo V. Riikosen raamat-
tutunti Seinäjoen seurakun-
nassa Vapaakirkon tiloissa.
Kahvitarjoilu klo 17.30.

14.11. KITEE KLO 13:00
Ystäväseurat seurakun-
takeskuksessa, Kostamo

14.11. JOENSUU KLO 18:30
Raamattuopetus Joensuun
seurakuntakeskuksessa

15.11. LIPERI KLO 13:00
Ystäväseurat Ylämyllyn seu-
rakuntatalossa, Kostamo

17.11. MÄNTYHARJU KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat seurakun-
takeskuksessa, Tiusanen

21.11. KANKAANPÄÄ KLO 18:00
Toivon Torstai seurakuntasa-
lissa, Keskuskatu 51 B, Riikonen

22.11. TAMPERE KLO 18:00
Majataloilta Tesoman
kirkossa, Riikonen

24.11. IMATRA KLO 10:00
Kirkkopyhä Tainionkos-
ken kirkossa, Tiusanen

24.11. MUURAME KLO 16:00
AIR-messu seurakun-
takodilla, Riikonen

26.11. KERIMÄKI KLO 13:00
Ystäväseurat Seija ja Esko Kuu-
tilla, Tihviintie 71, Tiusanen

Uusi päivähartauskirja sanoittaa uukuniemeläisen herätysliikkeen perintöä tähän päivään

Luoja meitä kantaa -hartauskirjan toinen toimittaja Teuvo V. Riikonen kysyi viideltä kirjan kirjoittajalta, mikä hartauskirja on puhutellut heitä itseään eniten ja mikä on heidän oma sanomansa kirjan lukijoille. Hän kysyi myös, millaisena kirjoittajat näkevät kristillisen kirjan tulevaisuuden. Näin he vastasivat:

Helka Fabritius, diakoni emerita, Myrskylä

Yksi toivoa antava hartauskirja on ollut **Erkki Lemisen** *Armo kuuluu sulle juuri* (Karas-Sana 1983). Elämäni aikana olen saanut kuulla useita Erkki Lemisen puheita ja runoja ja keskustellakin hänen kanssaan ns. sielunhoidollisista asioista. Tuo kirja toi Jumalan rakkauden niin lähelle sydäntäni, että en voi kuin kiittää anteeksiantamuksen lahjasta. Tiedän, että rakkaus on ristinmuotoinen. Jumalan Sanan lupaus ”Minun armoni riittää sinulle. Voima tulee täydelliseksi heikkoudessa” (2. Kor. 12:9) tuo toivon jokaiseen päivään.

Toivon, että *Luoja meitä kantaa* -hartauskirja voisi tuoda eri kirjoittajien välityksellä sellaista sanomaa, johon on helppo tarttua, joka syventäisi uskoamme, ravitsisi ja hoitaisi meitä.

Uskon, että kristillisiä kirjoja tarvitaan tulevaisuudessakin. Toivon, että hartauskirjamme voisi tuoda eri kirjoittajien välityksellä sellaista sanomaa, johon on helppo tarttua, joka syventäisi uskoamme, ravitsisi ja hoitaisi meitä.

Heikki Pelkonen, kirkkoherra, Päijät-Hämeen rovastikunnan lääninrovasti, Lahti

Yhden kirjan esille nostaminen on vaikeaa, koska hyviä hartauskirjoja on monia. Mainitsen kuitenkin tässä Martti Lutherin *Mannaa Jumalan lapsille* (22. painos 2019 Aurinko Kustannus). Sitä olen lukenut paljon, ja sen jyrkät viesti on juurevaa, hyvin aikaa kestävä.

Omissa teksteissäni pyrin muistuttamaan lukijaa pitämään katseen Kristuksessa ja huomion siinä, mitä Jumala on ja mitä hän tekee.

Kristillisten kirjojen haaste on, että niitä on vaikea löytää tavallisista kirjakaupoista. Kirjojen välillä on myös laadullista kirjavuutta. Uskon kuitenkin, että hyviä hartauskirjoja tarvitaan ja niille löytyy kysyntää.

Alpo Kinnunen, maatalousyrittäjä, Hyrynsalmi

Minua on eniten puhutellut Urho Muroman *Aamuvartiokset* (WSOY 1964).

Oma sanomani hartauskirjamme lukijoille on: Me etsimme, mikä on elämän salaisuus. Hän on Jeesus Kristus.

Itse uskon, että niin kauan kuin on kristinuskoa, tarvitaan kristillistä kirjallisuutta.

Joosua Tolvanen, työnjohtaja, ammattikalastaja, Nurmes

C. O. Roseniuksen *Elämän leipää* (Sley-Media 2012) on minua eniten puhutellut hartauskirja. Siinä opetus on selkeää ja perusteellista. Kirjan sanoman puhuttelemana on hyvä aamuisin viipyillä rukouksessa Vapahtajan edessä ennen päivän askareisiin ryhtymistä.

Sanomani hartauskirjan lukijoille on toivon ja rohkaisun sanoma. Siinä on sanomaa sinulle, joka epäröit, et luota, olet uupunut, tai ehkä epäonnistumiset ovat lannistaneet vaelluksesi. Jumala on edelleen kristityn eläväksi tekijä. Hän on voimallinen antamaan meille rohkeutta, rakkautta ja voimaa kuuliaisuuden tielle, johon meidät on kutsuttu Jeesuksessa.

Näen kristillisen kirjallisuuden tulevaisuuden valoisana. Tällä hetkellä kristillinen kirja ei aina löydä eri ikäisten lukijoiden käsiin. Mutta uskon tulevaisuuteen, jolloin ne ovat taas arvossaan – Jumala sen yksin tietää. Kristillisen kirjan sanoma on suurimmilta osin ajasta riippumatonta, joten on aina tärkeää tehdä työtä kristillisen kirjallisuuden edistämiseksi.

Anni Kilpiä, psykologian maisteri, väitöskirjatutkija, Savitaipale

Opiskeluaikoina yöpöydälläni (ja toki käytössäkin) oli 365 päivää *C.S. Lewisin seurassa* (Kirjapaja 2008), jossa oli joka päivälle katkelma jostain Lewisin teoksesta. Noissa katkelmissa oli sanoitettu havaintoja kristinuskon perusteista ja kristittyinä elämisestä sopivasti hieman tottumastani poikkeavin sanoin ja kielikuvin, mikä oli oivalluttavaa. Tänä vuonna on ollut veikeää tunnistaa tuttuja kohtia asiayhteydessään, kun olen lukenut Lewisin *Tätä on kristinusko* ja *Ilon yllättämä* -teokset.

Ajattelitpa itsestäsi, elämästäsi tai Jumalasta mitä hyvänsä, hän tahtoo elää vuorovaikutussuhteessa sinuun, jakaa elämää kanssasi ja olla lähellä sinua. Se on kuitenkin meille usein vaikeaa, sillä silloin meidän tulee kääntää huomiomme pois itsestämme häneen ja jättäytyä hänen kannateltavakseen. Tämä on samalla jotain yksinkertaista, mutta myös täysin käsittämätöntä. Olen hapuilevasti koettanut sanoittaa joitain keskeneräisiä pohdintojani tästä annettujen tekstien pohjalta.

Voi olla, että tulevaisuudessa pelkästään painettu kirja ei saavuta entisessä määrin lukijoita. Kristillinen kirjallisuus ja tekstit ovat kuitenkin kautta aikain saaneet moninaisia muotoja ja levityskanavia. Olennaista mielestäni on, ettei ajan hermolla pysyminen ole itseisarvo. Uusien ilmaisumuotojen olisi lähdeittävä oivalluksesta, että tälläkin tavalla ja minulle rakkaalla kielellä voin kertoa Jumalan todellisuudesta. Esi-merkkejä nykyajan hartauskirjallisuudesta ovat mielestäni Pipliaseuran *Elämänpuu*-äänikirja, joka yhdistelee tuoreiden psalmikäännösten luentaa ja niiden inspiroimia lauluja, videomuotoiset Godfulness-rentoutumisharjoitukset sekä sosiaalisen median twaarnat ja mieltelmäkuvat. Toisaalta itse arvostan konkreettisen kirjan pysyvyyttä, sillä sen äärelle on helpompi palata, kuin etsiä jotain tiettyä asiaa äänikirjasta tai somen syövereistä.

Saaren kirkon Orpokotijuhlilla 2024 "VARJELE MINUA, JUMALA"

Tekstit Teuvo V. Riikonen
Kuvat Antero Tykkyläinen, Matti Pasanen ja
Teuvo V. Riikonen

Perjantai-iltana nähtiin Pirjo Kotamäen runokirjaan Paratiisin marjat, linnunmunan kokoiset (Parikanniemen Ystävät ry 2023) perustuva Helena Konttisesta kertova runoesitys "Ota konttisi ja käy". Esittäjinä olivat (vas. alkaen) Heidi Jantunen, Eija Torvi, Maija-Liisa Kasanen ja Ritva Asikainen. Samassa yhteydessä muistettiin Maisa Kasasta, joka on monella tavalla ollut mukana Parikanniemen työssä mm. hallinnossa, Lappeenrannan ystäväpiirissä ja Kontti-lehden kolumnistina. Lämmin kiitos Maisalle kaikesta työstäsi!

Helvi ja Jukka Näkki Pyhäselästä olivat Orpokotijuhlilla ensimmäisen ja toisen kerran. Helvi kävi edellisen kerran 60 vuotta sitten ja nyt toisen kerran. Jukka oli mukana juhlilla ensimmäistä kertaa.

Juhlakentällä vapaaehtoiset palvelevat monissa tehtävissä, muun muassa hoitaen ruokalippujen myymisen.

Orpokotijuhlien takana on suuri vapaaehtoisten joukko, joka pystyttää juhlat, palvelee juhlien aikana eri tehtävissä ja juhlien jälkeen purkaa juhlat. Vapaaehtoisia on noin 70–80 henkilöä.

Alkajaisseuroissa lauantaiamuna oli puhumassa (vas. alk.) pastori Susanna Julin, kunnanjohtaja Mervi Pääkkö, nuorisotyönohjaaja emeritus Esko Repo ja kirkkoherra Raija Henttonen.

Lähetysjuhlassa olivat puhumassa Sara Latvus, Pasi Turunen ja Petri Tiusanen. Sara on Aura Latvuksen lapsenlapsenlapsi, joka työskentelee lähetystyössä Kambodzassa. Pasi Turunen on Patmos Lähetysseurien toiminnanjohtaja ja Petri Tiusanen Parikkanniemi-seurakunnan diakoni/lähetysministeri Jaana Vaittinen (toinen vas.).

Saila Liukkonen (yllä) palkittiin Orpokotijuhlilla Lastensuojelun keskusliiton ansiomitalilla yli 30 vuoden palveluksesta Parikkanniemen lastenkodin työssä.

Juhlilla ojennettiin viidelle paikalla olleelle Kirkkopalvelujen seurakuntatyön kultainen ansiomerkki. Palkitut ovat (vas.) Veijo Vierumäki, Lahti, Päivi Kuokkanen, Kouvola, Kuusankoski, Paavo Naukkarinen, Parikkala, Anja Naukkarinen, Parikkala ja Risto Tiainen, Parikkala.

Pastori Matti Innanen (vas.) on yksi Luoja meitä kantaa -hartauskirjan kirjoittajista. Hän lähettää terveisensä kaikille Parikkanniemen ystäville Erkki Lemistä lainaten: "Lemise Ekihä se hää joskus puhheessaa sano jotekii tähä tappaa, jotta se 'Saaren kirkonmäki on meille ko semmonne hyvä mansikkapaikka missä myö eri tavalla elämän satuttamat saahaa herkutella oikei herkullisilla ahomansikoilla'. Mie olen kuunnellu näinä päivinä tahikka oikeestaa öinä Erkki Lemisen saarnoja, puhheita ja raamattutuntiloita KRS:n podcastista. Voi veikkone mite mie oon saat olla hoijettavana tuon miu sieluparan puolesta. Mie vaa ihmettelen niitä armo sanoja, jotka häne syväimestää ja suustaa lähti."

Parikanniementie 130
52320 Vitsiälä
toimisto@parikanniemi.fi

Toimisto- ja taloussihteeri
Risto Teittinen
Puhelin 0400 744 061
Ark. klo 9-15

Säätiön hallituksen puheenjohtaja
Markku Liukkonen, aluekap-
palainen Mikkeli, 0400603907
markku.liukkonen@evl.fi

Toiminnanjohtaja Teuvo V. Riikonen
Puhelin 0400 315 573
teuvov.riikonen@parikanniemi.fi

Pastori Petri Tiusanen
Puhelin 040 753 5553
petri.tiusanen@parikanniemi.fi

Lastenkodin johtaja
Matti Pasanen
Puhelin 040 847 3657
matti.pasanen@parikanniemi.fi

Matkasihteeri Matti Kostamo
Puhelin 0400 245272

Parikanniemisäätön tilit
DB FI86 8000 1901 5424 99
S-SOP FI54 5271 0420 0130 48

Parikanniemen Ystävät ry
- jäsenyhdistys
- jäsenmaksu, Kontti-lehti, **20 €/vuosi**
- kustannustuotteet
FI95 5271 0420 0445 14 (S-SOP)

Parikanniemisäätö voi kerätä ja vastaanottaa lahjoituksia ja testamentteja työn hyväksi. Poliisihallituksen keräyslupa: nro POL-2015-6305. Keräystili. **S-SOP FI63 5271 0420 1411 20**

www.parikanniemi.fi

Kirkon juhlissa toukokuussa

Parikanniemi oli toukokuussa edustettuna Kirkon juhlilla Tampereella. Esittelypisteellä toimivat **Heli ja Petri Tiusanen** (kuvassa), **Heikki Palojärvi** ja **Teuvo V. Riikonen**.

Karjalaisilla juhlilla Mikkeliissä

Karjalaiset juhlat järjestettiin tänä vuonna Mikkeliissä. Parikanniemen esittelypisteellä vastaava ohjaaja **Päivi Orava** tapasi Pitkäsiä, jotka ovat Matti ja Ilmari Pitkäsen sukulaisia. Matti Pitkänen oli Ristiinassa vuonna 1949 jatkaneen orpokodin ensimmäinen johtaja. Ilmari Pitkänen oli hänen veljensä, joka oli mukana aloittamassa Heinolan Vanha-Tuusjärvellä vanhusten palvelutaloa 1950-luvun alussa.

Toriseuroja yhdessä paikallisseurakuntien kanssa

Kesäisiä toriseuroja pidettiin jälleen Lappeenrannassa, Kouvolassa ja Hämeenlinnassa yhteistyössä paikallisten seurakuntien kanssa.

Tekstit ja kuvat Petri Tiusanen

KONTTI 3/2024

Parikanniemessä pelataan yhteistä peliä

Uuden asukkaan muuttaessa kotiryhmään arki pyörii samana, tuttuna ja turvallisena, mutta alusta alkaen tehdään kovasti töitä sen eteen, että uusi asukas sopeutuu mahdollisimman nopeasti joukkoon – kaikista ei tarvitse tykätä, mutta toimeen pitää tulla. Vuoden aikana tehdään yhteisiä retkiä esimerkiksi huvipuistoon tai mökeille, jolloin erilaisissa olosuhteissa hioudutaan yhdeksi porukaksi. Joulun aikaan vietetään kotiryhmien yhteisiä pikkujouluja, joista on melkein muodostunut joillekuille koko vuoden kohokohta!

Tuulentuvassa puhalsi heinäkuussa uudet tuulet, kun kaksi nuorta muutti opiskelemaan ja tilalle tuli kaksi uutta nuorta. Joskus uuden asukkaan muutto tapahtuu nopeasti, ja kiireellisen tilanteen vuoksi hän saattaa tupsahtaa kotiryhmään vain hetken varoitusaikana. Yleensä tavoite on, että lapsi tai nuori saa käydä edes kerran tutustumassa tulevaan asuinpaikkaansa ennen muuttoa. Tällä kertaa oli paras mahdollinen tilanne, eli uudet nuoret saivat mahdollisuuden käydä tutustumassa Tuulentupaan monta kertaa ennen muuttoa. Ensimmäisellä kerralla he kävivät päiväkäynnillä, seuraavan kerran he viipyivät yhden yön yli ja viimeisellä kerralla ennen muuttoa kaksi yötä. Tutustumiskäynneillä Tuulentuvalla elettiin tavalista arkea ja ohjaajat ja nuoret saivat tutustua rauhassa toisiinsa.

Kun uusi lapsi tulee tutustumaan, hänelle on yleensä jo huone valmiina. Huoneessa on

Ninnin huoneessa odotti mukavan pehmeä matto, jollaiseen hän oli ihastunut jo tutustumiskäynnillään.

kirjoituspöytä, sänky, yöpöytä ja säilytyskalusteita. Kun nuori muuttaa huoneeseensa, pääsee hän itse sisustamaan huonettaan itsensä näköiseksi. Ninnin ja Oskarin muuttaessa Tuulentuvalle he pääsivät heti ensimmäisinä päivinä valitsemaan huoneisiinsa sisustustarvikkeita, kuten tekokasveja ja led-valoketjuja. Ninni oli jo tutustumiskäynnillä tykästynyt yhdessä huoneessa olleeseen mattoon, joten olikin kiva yllätys, kun semmoinen löytyi hänen uudesta huoneestaan. Sen päällä onkin kiva pelata porukalla korttia.

Ninnin ja Oskarin ensimmäinen ajatus nähdessään uuden asuinsijansa oli, että onpa iso talo. Oskarin mielestä muut nuoret ovat ottaneet heidät hyvin vastaan. Ninnin mielestä joinain päivinä hän kokee kuuluvansa porukkaan paremmin kuin toisina päivinä. Molemmille tuo iloa se, että sai muuttaa sisaruksen kanssa samaan paikkaan, vaikka joskus sisaruksen kanssa meneekin hermo. Omasta sisaruksesta on kuitenkin aina seuraa.

Teksti ja kuva Janita Lautamäki

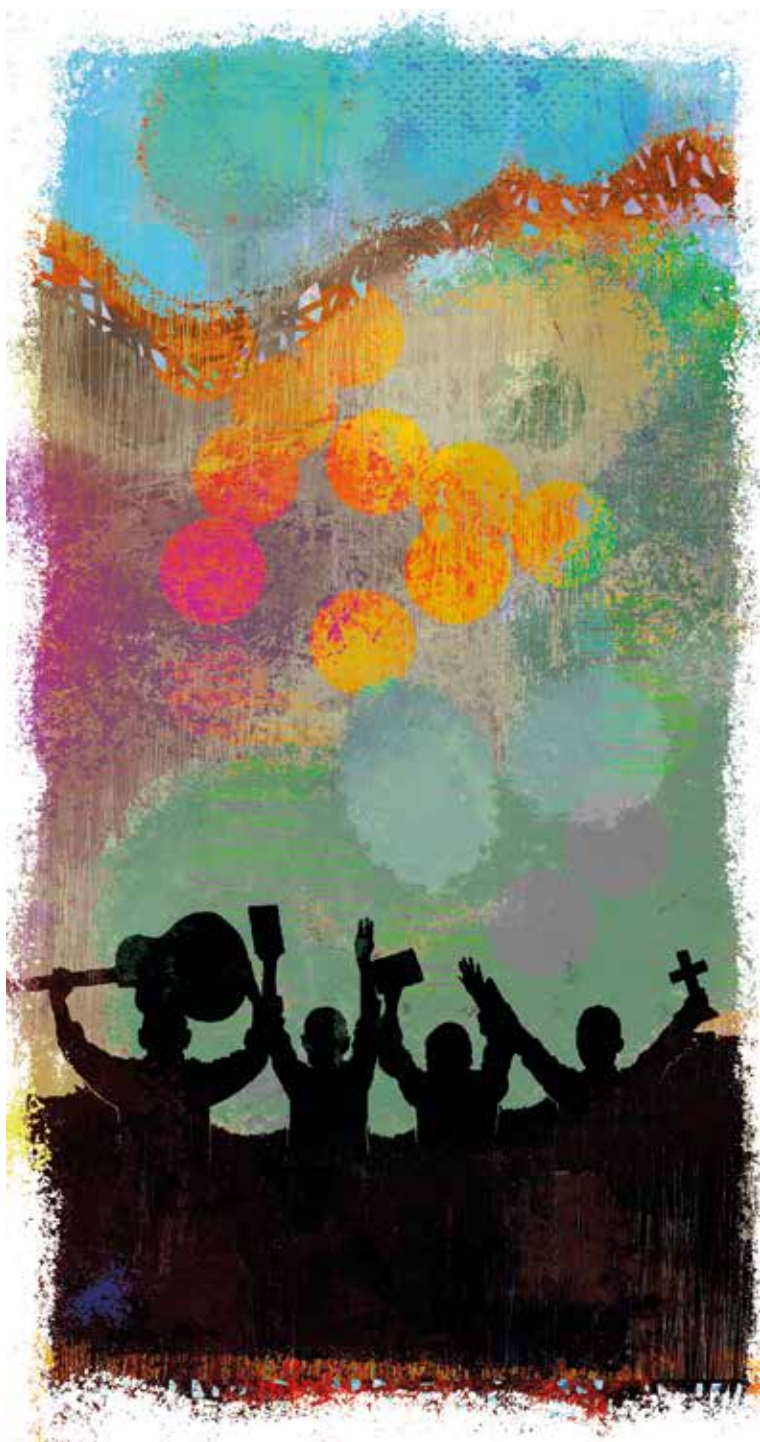
TAKA-AJATUS:

Rami oli poika, jolla oli intohimo musiikkiin. Hän soitti useita eri soittimia, opiskeli musiikin teoriaa ja opetteli omin päin jopa säveltämään itse musiikkia. Rami menestyi opinnoissaan hienosti ja opettajat niin koulussa kuin musiikkiopistossakin ennustivat hänelle suurta tulevaisuutta musiikin parissa.

Oli vain yksi ongelma: Ramia itseään ei olisi maine ja kunnia voinut vähempää kiinnostaa. Hän olisi itse halunnut musisoida silkasta musisoinnin ilosta bändissä tai vastaavassa, mutta hän asui pienellä paikkakunnalla, jossa hengenheimolaisia ei oikein ollut. Urheilu vei toisten poikien mielenkiinnon, ja erilaiset konsertit ja tutkinnot vain stressasivat Ramia niin paljon, etteivät ne häntä juuri kiinnostaneet. Ramille ehdotettiin myös nuoriso-orkestereita, mutta kerran kokeiltuaan hän oli pettynyt orkesterin suorituskeskeiseen, paineiseen ja pyrkymäiseen ilmapiiriin. Musisoinnin iloa ja yhteen hiileen puhaltamisen ryhmähenkä ei tuntunut löytyvän mistään.

Mutta rippikoulussa Rami kuuli valtakunnallisesta nuorten musiikkiryhmästä, joka kiertäisi lähetystyön hengessä kesällä ympäri Suomea eri seurakunnissa. Rami haki ja hänet valittiin musiikkiryhmään mukaan, ja yhtäkkiä hän huomasi olevansa keskellä yhteisöä, jossa oli samalla viivalla monelta muulta paikkakunnalta tulleiden nuorten kanssa: yhteinen päämäärä oli kertoa evankeliumia musiikin keinoin, jokainen juuri omilla lahjoillaan. Kun tämä fokus oli selkeä, harjoittelu ja heittäytyminen uusiin asioihin hoitui omalla painollaan – ilman stressiä, ilman suorituspaineita. Musiikkiryhmän kiertue oli niin suuri elämys, että Rami oli mukana ryhmässä monta kertaa myöhemminkin, päätyen lopulta seurakunnan nuorisomuusikoksi.

Jokainen meistä tarvitsee yhteisön, jossa olla oma itsensä, kasvaa kristittyinä ja palvella yhteistä päämäärää omalla tavallaan ja omalla panoksellaan. Oli yhteisö sitten kaukana tai lähellä, tiivis tai väljä – tärkeintä, että tunnemme juuremme ja saamme tukea lähteä matkaan. Silloin me kaikki puhkeamme kukkaan!

Iiris Kallunki

Nimimerkki Virsu on Parikanniemen työtä läheltä tunteva, mutta etäämmältä seuraava alle kolmekymppinen mies, joka on kiinnostunut elämästä ja kynäilystä. Kirjoituksissaan hän kommentoi ajankohtaisia aiheita ja kulloistakin teemaa persoonalliseen tyyliinsä.